

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8622/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 341, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 38, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 41, ป.พ.พ. มาตรา 138

ย่อ / หลักกฎหมาย

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์เป็นกรรมวิธีการผลิตข้าวสำเร็จรูปเป็นวัตถุดิบไม่มีรูปร่างซึ่งมีราคาและอาจถือเอาได้ จึงเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 138 แต่ต้องประกอบความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341 นั้น ผู้หลอกลวงผู้อื่นจะต้องได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม สิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ได้มาตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 38 ระบุชื่อโจทก์เป็นผู้ทรงสิทธิบัตรการประดิษฐ์ จำเลยทั้งสองจะได้ไปซึ่งสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ได้ต้องมีการโอนสิทธิบัตรของโจทก์โดยทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 41 วรรคหนึ่ง จำเลยทั้งสองไม่อาจได้สิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ไปโดยไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ โจทก์เป็นฝ่ายนำเสนอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ให้จำเลยทั้งสองพิจารณาเอง ไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสองหลอกลวงโจทก์อย่างไร แม้โจทก์กล่าวอ้างในทำนองว่า จำเลยที่ 4 นำสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ไปใช้ทำให้ข้าวนุ่มขึ้นก็ไม่สามารถได้ไปซึ่งสิทธิการประดิษฐ์ของโจทก์โดยปราศจากการโอนสิทธิเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 41 วรรคหนึ่ง จึงยังไม่เข้าองค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341 หากจะมีกรณีที่ว่าจำเลยที่ 4 นำกรรมวิธีการผลิตข้าวสำเร็จรูปอันเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ไปใช้ก็เป็นกรณีที่โจทก์ต้องไปว่ากล่าวกับจำเลยที่ 4 เกี่ยวกับเรื่องละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ซึ่งยังคงอยู่กับโจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 341 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องของโจทก์มีมูลความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 341 หรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 341 บัญญัติว่า ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่น ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งและโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 138 บัญญัติว่า ทรัพย์สิน หมายถึงความรวมทั้งทรัพย์สินและวัตถุดิบไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์เป็นกรรมวิธีการผลิตข้าวสำเร็จรูปเป็นวัตถุดิบไม่มีรูปร่างซึ่งมีราคาและอาจถือเอาได้ จึงเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 138 แต่ต้องประกอบความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 นั้น ผู้หลอกลวงผู้อื่นจะต้องได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม สิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ได้มาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 38 ระบุชื่อโจทก์เป็นผู้ทรง

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ จำเลยทั้งสองจะได้ไปซึ่งสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ได้ ก็ต้องมีการโอนสิทธิบัตรของโจทก์ โดยทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 41 วรรคหนึ่ง จำเลยทั้งสองไม่อาจได้สิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ไปโดยไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ ที่โจทก์กล่าวอ้างว่า โจทก์เป็นฝ่ายนำเสนอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ให้จำเลยทั้งสองพิจารณาได้มีการเจรจาและประชุมร่วมกันกับจำเลยที่ 2 และที่ 3 โจทก์ได้อธิบายกรรมวิธีการผลิตและขั้นตอนเกือบทั้งหมดของสิทธิบัตรการประดิษฐ์ให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังเพื่อพิจารณาโดยจำเลยที่ 3 บันทึกภาพและเสียงการสนทนาไว้เพื่อไปนำเสนอจำเลยที่ 1 เพื่อพิจารณาและนัดหมายให้โจทก์พบจำเลยที่ 1 ต่อไป หลังจากนั้น โจทก์ติดต่อไปยังจำเลยที่ 3 เพื่อสอบถามความคืบหน้าหลายครั้ง จำเลยที่ 3 ขอยกเลิก ไม่เจรจากับโจทก์ โจทก์เคยส่งข่าวสำเร็จรูปของบริษัทจำเลยที่ 4 ไปตรวจที่ห้องปฏิบัติการพบว่าข่าวของจำเลยที่ 4 นุ่มขึ้น นั้น เห็นว่า โจทก์เป็นฝ่ายนำเสนอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ให้จำเลยทั้งสองพิจารณาเอง ไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสองลอบหลวงโจทก์อย่างไร แม้โจทก์กล่าวอ้างในทำนองว่า จำเลยที่ 4 นำสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ไปใช้ทำให้ขบวนการนุ่มขึ้นก็ไม่สามารถได้ไปซึ่งสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์โดยปราศจากการโอนสิทธิเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 41 วรรคหนึ่ง จึงยังไม่เข้าองค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ถ้าหากจะมีกรณีที่จำเลยที่ 4 นำกรรมวิธีการผลิตข่าวสำเร็จรูปอันเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ไปใช้ก็เป็นกรณีที่โจทก์ต้องไปว่ากล่าวกับจำเลยที่ 4 เกี่ยวกับเรื่องละเมิดสิทธิบัตรการประดิษฐ์ของโจทก์ซึ่งยังคงอยู่กับโจทก์ ทางไต่สวนพยานหลักฐานโจทก์ยังไม่มีมูลความผิดฐานฉ้อโกงตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

วิชัย เอื้ออังกณกุล · จรรยา จิระเรืองรัตน · ประทีป เหมือนเดย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8622/2568>